

МОВА

МИСЛЕНН

Я

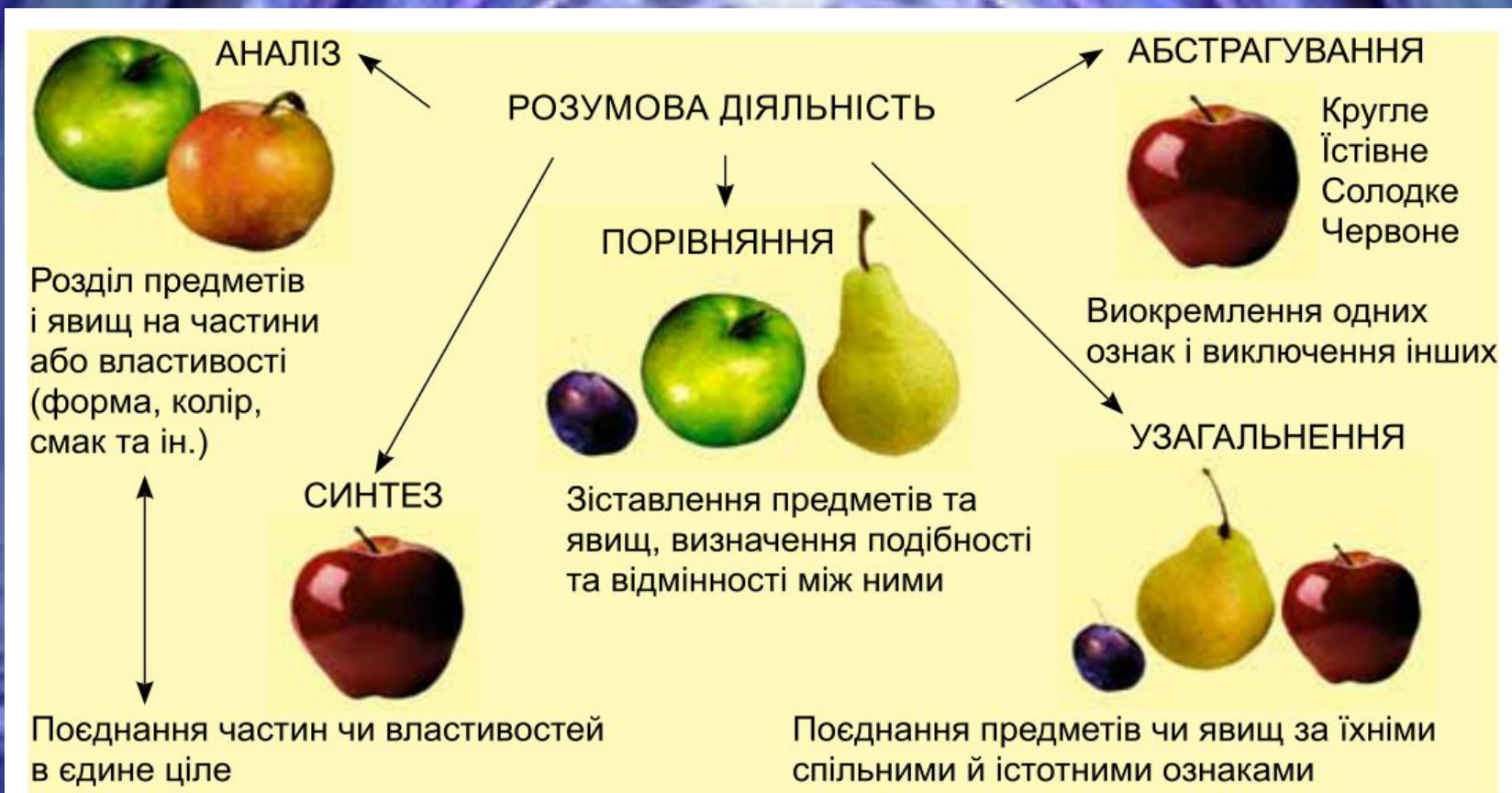
СВІДОМІСТЬ

Сигнальна система – сукупність рефлекторних процесів, які забезпечують сприймання та аналіз інформації, а також формування відповідних реакцій організму на певні подразники.

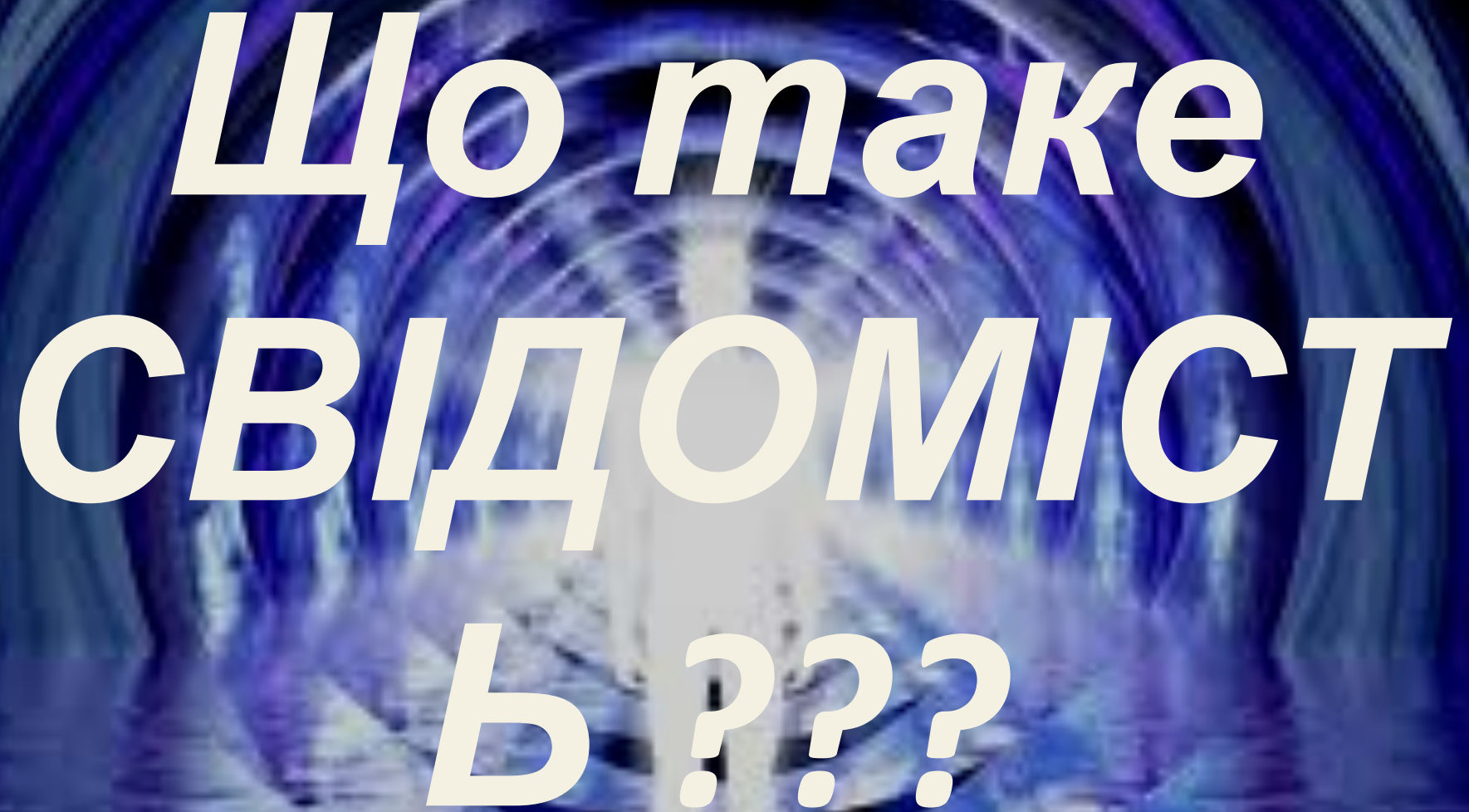
Із розвитком мови розвивалось і мислення. Мова і мислення завжди перебувають у нерозривному зв'язку. **Мислення** – це функція кори великих півкуль головного мозку, яка дає змогу людині за допомогою символів (слів та образів) уявити та виразити своє ставлення до реально існуючих і уявних предметів та явищ навколишнього середовища, свої життєві інтереси.

У процесі мислення головний мозок людини виконує складні **розумові операції**, використовуючи поняття, судження, умовиводи, результатом яких є припущення, прогнози, прийняття рішень (мал. 183). Ви часто виконуєте розумові операції на уроках під час засвоєння нового навчального матеріалу або його відтворення. Виконання розумових операцій залежить від індивідуальних особливостей мислення конкретної людини.

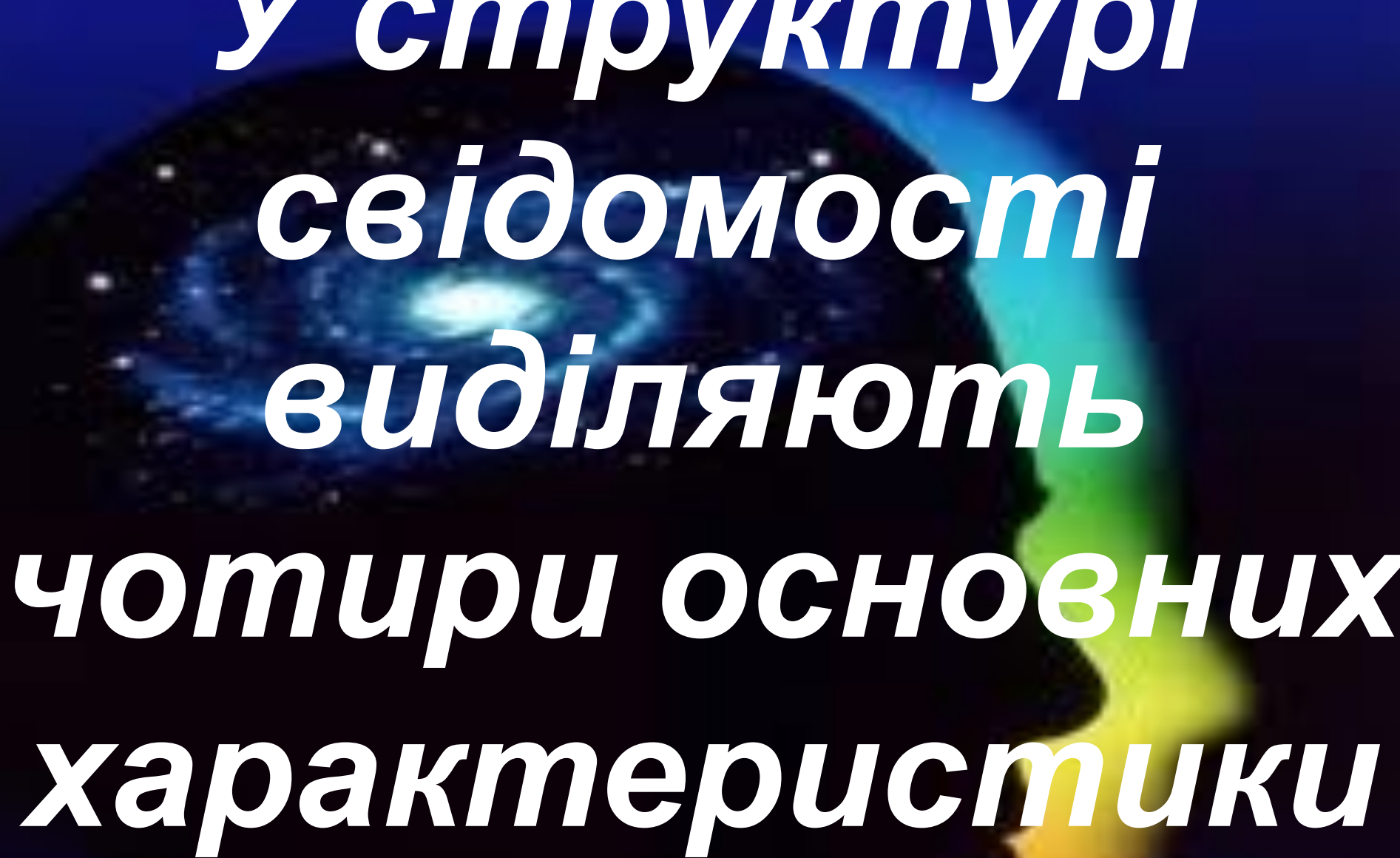

Приклад розумових операцій (за М.А. Гализа, І.А. Домашенко). **Завдання.** Користуючись малюнком, охарактеризуйте розумові операції, які людина виконує щодня

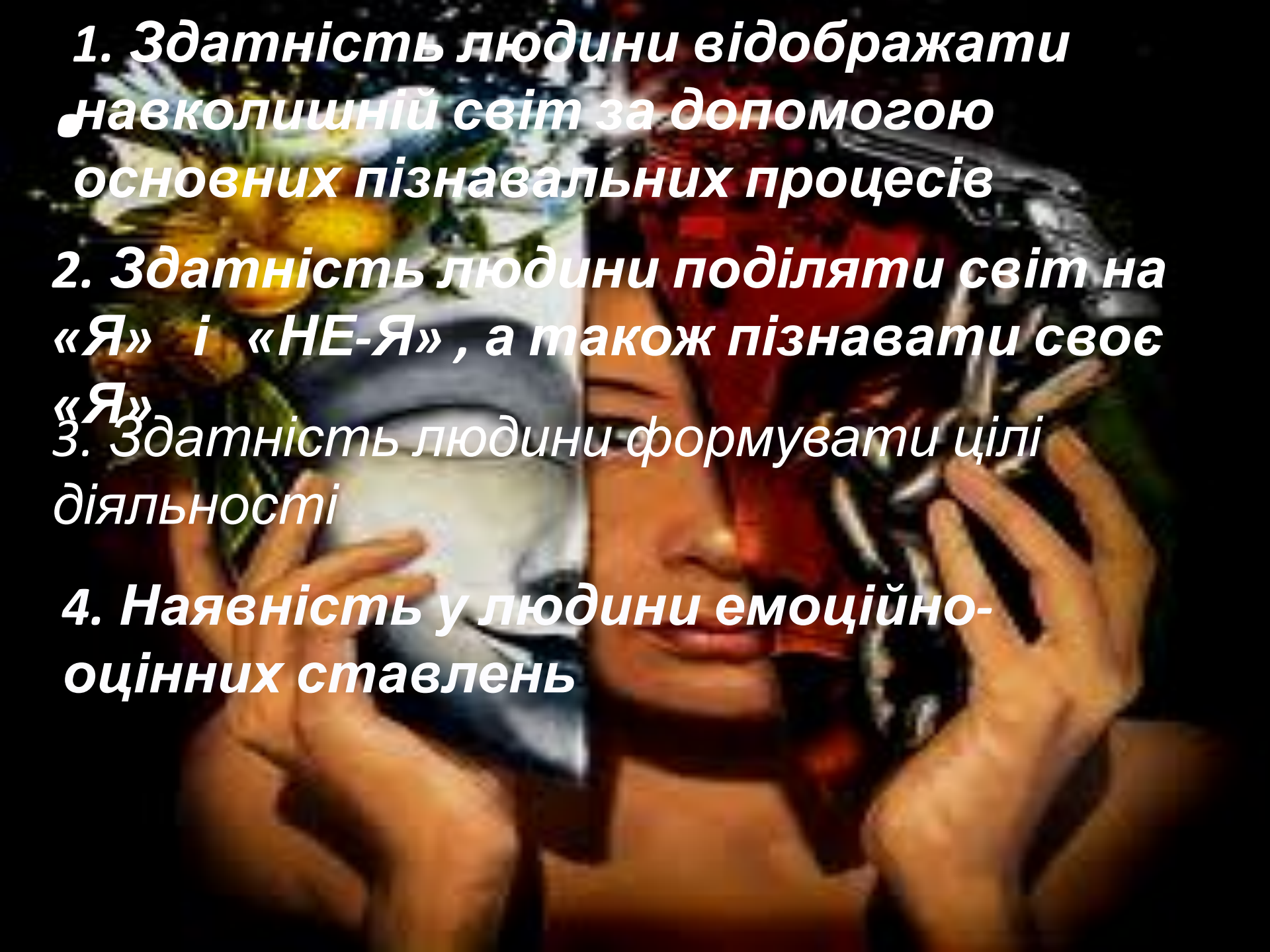

Що таке
СВІДОМІСТ
Ь ???

***у структурі
свідомості
виділяють
чотири основних
характеристики***

:

A woman is shown from the chest up, holding two masks. The mask on the left is white and has a neutral expression. The mask on the right is red and has a more expressive, slightly smiling face. She is holding the masks with both hands, one on each side of her face. The background is dark with some colorful flowers, possibly sunflowers, visible on the left side.

1. Здатність людини відображати навколишній світ за допомогою основних пізнавальних процесів

2. Здатність людини поділяти світ на «Я» і «НЕ-Я», а також пізнавати своє «Я»

3. Здатність людини формувати цілі діяльності

4. Наявність у людини емоційно-оцінних ставлень

ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СВІДОМОСТІ:

Уперше у своїй праці І. Сєченов підкреслив, що свідомість людини є функцією головного

мозку
І. Павлов розкрив фізіологічні механізми, за допомогою яких у головному мозку здійснюється відображення навколишньої дійсності

Свідомість – це результат цілісної діяльності мозку, тісної взаємодії кори і підкіркових центрів .

Це особливий стан мозку, за якого можлива реалізація вищих психічних функцій .

Формування

свідомості

Свідомість будь-якої миті може взяти під свій контроль будь-яку автоматизовану дію. У таких випадках несвідоме стає важливим механізмом пристосування до навколишнього середовища. Не усвідомлюються також деякі мотиви діяльності та поведінки, потреби, патологічні явища типу галюцинацій, марень.

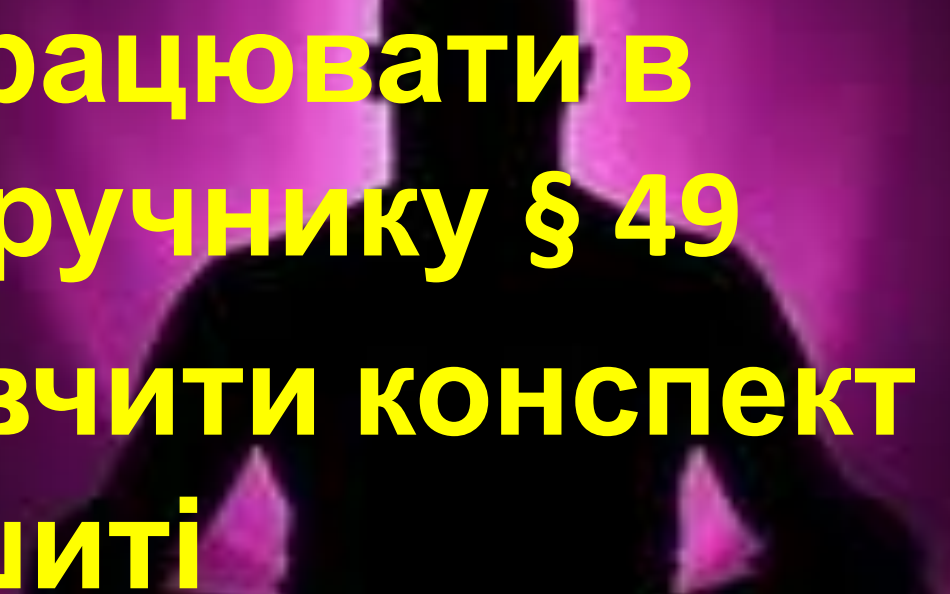
У людини регуляція внутрішніх функцій здійснюється на неусвідомленому рівні. Основу поведінки, що здійснюється на рівні несвідомості, становить життєвий досвід, міцні навички, які забезпечують виникнення майже миттєвих реакцій автоматичних форм поведінки.

Коли потрібне нестандартне рішення, тоді вмикаються свідомі механізми поведінкових реакцій .

Домашнє завдання

- **Опрацювати в підручнику § 49**
  - **Вивчити конспект в зошиті**
-
- A silhouette of a person in a meditative pose, likely a lotus position, is centered in the background. The person is facing forward with their hands resting on their knees. The background is a dark purple gradient with a bright purple light source behind the person, creating a halo effect.